

Kolikor nam je znano, morajo jih imeti tam še več tisoč, ki so ostanki nasadov sadjarske šole. Kostanjevo drevje sadimo tedaj, kadar drugo sadno drevje. Morda ima tako kostanjevo drevje na prodaj kateri izmed naših č. bralcev?

Vprašanje 116. V zadnji številki „Novic“ popisujete napravo za razdelitev gnojnice. Bi li dobro služila taka naprava, pritrjena na strani soda, ker imamo pri nas sod na legnarjih sredi voza, ker je pretežavno na zadnji premi prevažati sod? Koliko bi stala voznina za napravo do semkaj? Bojim se, da bi ne stala več nego naprava sama. Morda je dobiti tako napravo v Ljubljani pri kakem tovarnarji? (J. M. v S.)

Odgovor: Naprave za razdelitev gnojnice ni pritrjevati na stran soda, ker se ne zлива potem gnojnica počez, ampak po dolgem. Sicer pa morete, če Vam ni nič do tega, ako se omažeta zadnji kolesi in zadnja prema z gnojnico, napravo pritrjati na sod, če leži tudi sredi voza. Gnojnica se bode še vedno dobro razdeljevala. Vprašali smo, koliko da stane voznja do Vas. Sporočimo Vam, kakor hitro zvemo. V Ljubljani ni dobiti take naprave, a je tudi ne sme nihče ponarejati, ker je patentovana.

Gospodarske novice.

* Gospod grof Thurn, predsednik c. kr. kmetijske družbe in deželni glavar, priporočal je živo kmetijske družbe prošnjo za povišanje deželne podpore. V daljšem in od vseh strani odobravanem govoru je razložil v deželnem zboru 22. t. m. prav korenito, zakaj da je c. kr. kmetijska družba vredna izdatnejše podpore.

* O trtni uši na Kranjskem. Deželni zbor kranjski je vzprijel predloge deželnega odbora glede trtne uši, kakor smo jih prijavili uže v zadnji številki. Razen teh predlogov bil je pa tudi vzprijet gospoda poslanca Stegnarja predlog, ki slove: Deželni odbor naj izda poljudno knjižico o cepljenji ameriških trt in zasajanju vinogradov s takimi trtami. Na predlog gospoda poslanca Pfeiferja je sklenil deželni odbor napraviti ameriško trtnico tudi v kakem kraju, ki ni vinoroden, zato, da se ne bode bati, da bi se zatrosila trtna uš.

* Kmetijski nadaljevalni pouk preide s 1. januarjem 1888. l. v področje naučnega ministerstva, katero je ukrenilo ta pouk preosnovati ter tesneje zvezati z ljudsko šolo.

* Kmetijski popotni pouk na Štajarskem so zelo razširili. Veči del troškov trpi dežela, vendar je obljubilo c. kr. kmetijsko ministerstvo na leto po 3500 gld. redne podpore.

* Proti oderuhom v logaškem okraju. Vsak mesec po eden dan ima logaški g. okrajni glavar dr. Rus uradni dan v Loži. Ta dan prihajajo kmetje v Lož in napravljajo prošnje in pritožbe o vojaških, obrtnih in drugih rečeh. Ob enem so si izposojevali kmetje ta dan potrebnega denarja za domače potrebe od ljudij, ki so prihajali v Lož od blizu in daleč. Izposojevalci

denarja so pa bili trdosrčni ljudje, ker so ga izposojevali proti 10—30% obrestim ali pa so ga dajali za aro na kupljeni les, katerega so prav ceno dobivali. Ako pa ni kmet o pravem času odrajtal lesa, iztožil je upnik dvojno aro. Taka dejanja so bila podobna oderuštvu. Neki gospod razloži vse to g. glavarju in ga prosi pomoči. Ta ni izostala. G. glavar pošlje do vseh županstev, župništev in vikarijatov ter do vseh žandarmerijskih postaj po vsem glavarstvenem okraju okrožnico, s katero svari kmete takih pogubnih pregreh in prosi, naj mu naznanijo tiste, ki zlorabijo kmetovo nevednost in siromaštvo. Na to so začeli g. duhovniki s cerkvenimi govori ostro napadati oderuhe, in njih besede so prav dobro vplivale. Zoper najhujše zatiralce kmetov so došle do glavarstva ovadbe, in zdaj se vrše pri naših sodiščih preiskave. — Ta razglas je imel v etičnem in gospodarskem oziru neprecenjen nasledok. Iz našega glavarstvenega okraja je izginilo oderuštvo skoro popolnoma. Zdaj tirja vsak za izposojeni denar največ 6% obresti in vsak se pazi preveč okoristiti se kmetove zadrege. Tudi po drugih glavarstvenih okrajih se godi našemu kmetu enako. Naj posnemajo gospodje glavarji logaškega gosp. glavarja, n ljudstvo jim bode hvaležno.

* Licencevanje zasebnih žrebcev bode za l. 1888. v nastopnih krajih: 9. januarija v Radovljici, 10. januarija v Kranji in 12. januarija v Kamniku.

Razne reči.

— Konje, ki jih grize ali ujeta, v črevih t. j. kadar imajo koliko, ozdraviš po navodu izkušenega konjerejca takole: Vzemi čebulje in mleka ter kuhaj oboje skupaj kake dobre tri ure. Na vsak liter mleka, vzemi do dvanajst srednje velikih čebulj. Precedi mleko kuhano s čebuljami skupaj, ter napolni ž njim steklenice in jih dobro zamaši. Kolikor starejša je tekočina, toliko boljša je, sicer jo pa moreš rabiti takoj. Bolnemu konju daj polovico steklenice popiti ter ga odrgni le toliko s slamo, da ima gorko kožo, nikakor pa ne toliko, da bi se potil. Potem ogrni konja z volnenim ogrtačem. Če ne odleže bolezen, ponovi vse to še enkrat čez nekaj ur.

— Da ti jabolka ne zvenejo in ne dobodo zgrbančene kože, shrani jih v zaboj ali sod ter naspri suhega peska med nja. Posodo postavi na hladan prostor, kjer ne zmrzuje.

— Ozeblina, ki se gnoje, ozdraviš najhitreje, ako jih skrbno varuješ nesnage, ako jih enkrat ali dvakrat na dan izpereš z gorko vodo, potem dobro obrišeš ter potreseš z drobno stolčeno borovo kislino (ki je kupiš v v lekarni) in z obezo zavaruješ proti prahu. Ako prične rasti tako zvano divje meso, potresi rano enkrat ali dvakrat za eno pičlo uro z jodofomom. Varuj ozeblina hudega mraza in velike gorkote. Ako ravnaš tako in ne rabiš nikakeršnih tolstih mazil, ozdraviš kmalu.